

Pentti Hakkarainen

Finlands Bank

Hur stark är grunden för den ekonomiska tillväxten i Finland?

Mariehamn, 15.8.2016





Ekonomiska utsikter för euroområdet



Svagare draghjälp från världsekonomin

Europa

Risk för deflation och konsekvenserna av Brexit

Olje- och råvarumarknaden
Prisutvecklingen

USA

Normalisering av penningpolitiken, motstånd mot frihandel, risk för inåtvändhet



Kina

Avmattning av tillväxten och strukturella förändringar

Tillväxtekonomierna

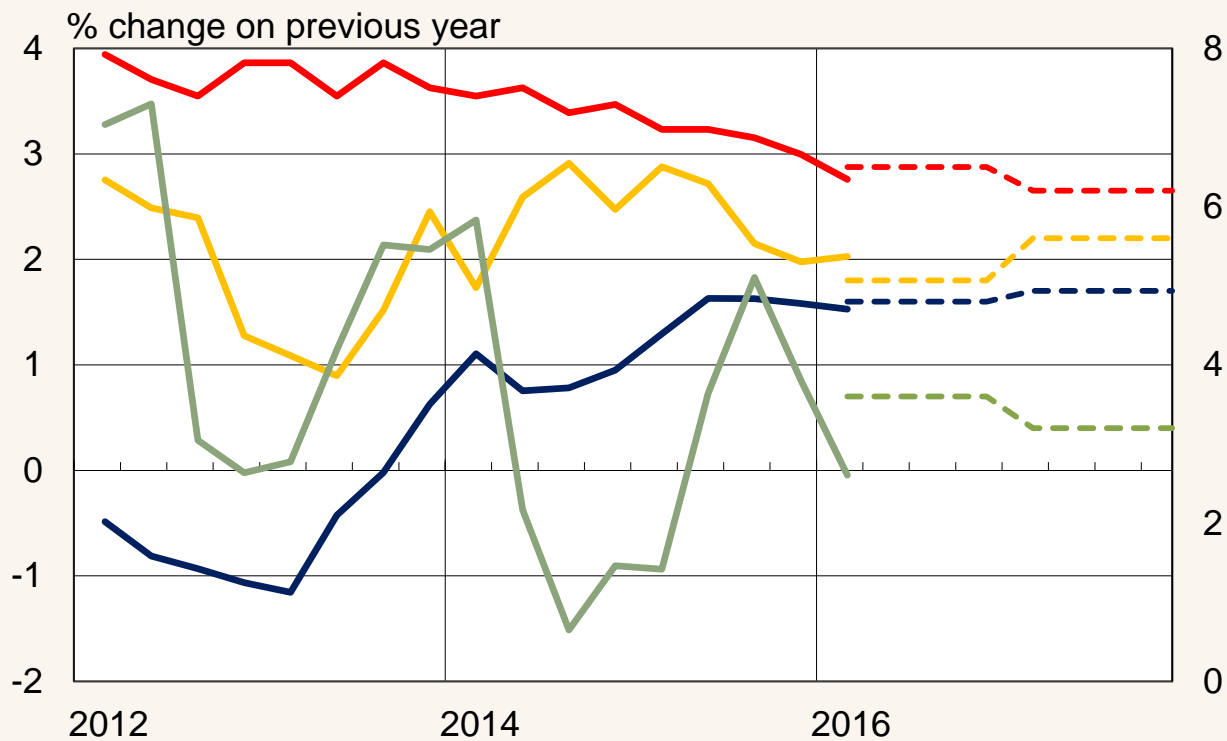
Råvarupriserna



Fortsatt tillväxt i euroområdet

Real BNP

— Euro area — United States — Japan — China, (right-hand scale)

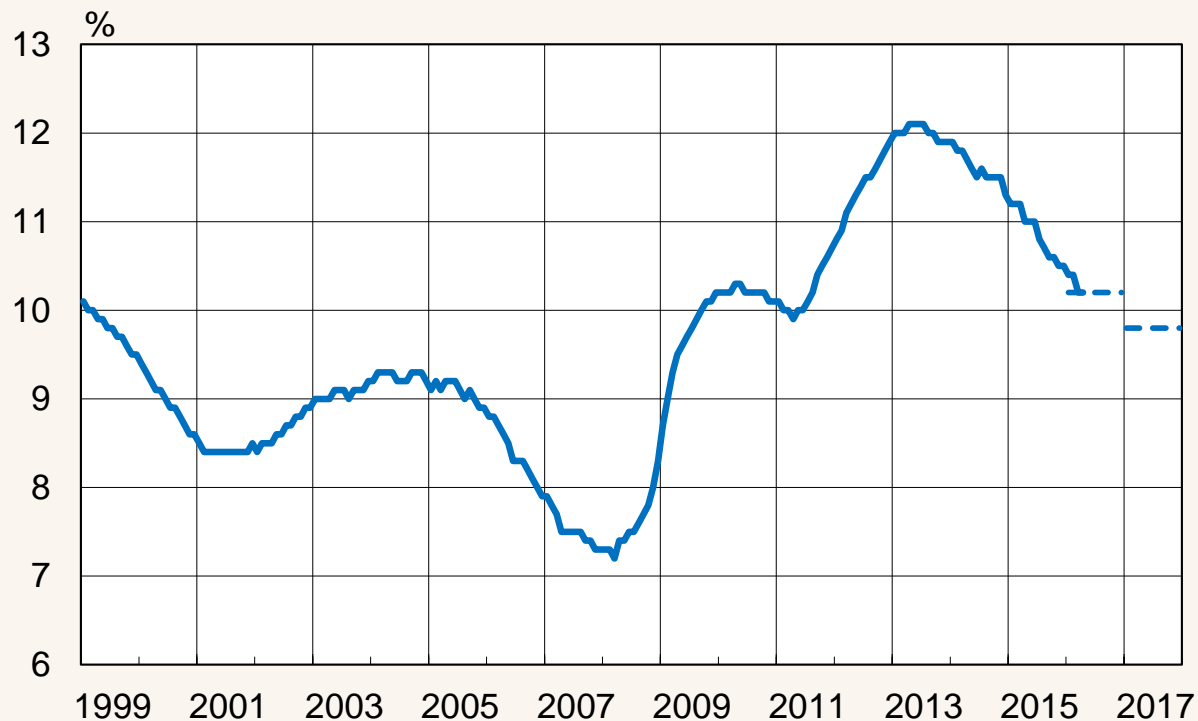


Källor: Eurostat och OECD.

Streckad linje: OECD:s prognos i juni 2016.



Arbetslösheten i euroområdet har sjunkit från sin höga nivå



Prognos: OECD, juni 2016.

Källor: Eurostat och OECD.



Utsikter för euroområdet

Eurosystemets experters makroekonomiska framtidsbedömningar i juni 2016 (förändring från mars 2016)

- **BNP**

2016: 1.6% (+0.2)

2017: 1.7% (0.0)

2018: 1.7% (-0.1)

- **Inflation**

2016: 0.2% (+0.1)

2017: 1.3% (0.0)

2018: 1.6% (0.0)



Ökad export från Finland till euroområdet

Finlands varuexport, värdeförändringar 2014 och 2015 totalt, %	
Euroområdet*	+10
Tyskland	+38
Sverige	-15
Ryssland	-41
USA	+6
Storbritannien	-5

Andel av värdet på varuexporten, %	2005	2015
Euroområdet*	34	37
Tyskland	11	14
Sverige	11	10
Ryssland	11	6
USA	6	7
Storbritannien	7	5

*) De nuvarande 19 euroländerna.
Källa: Tullen i Finland.

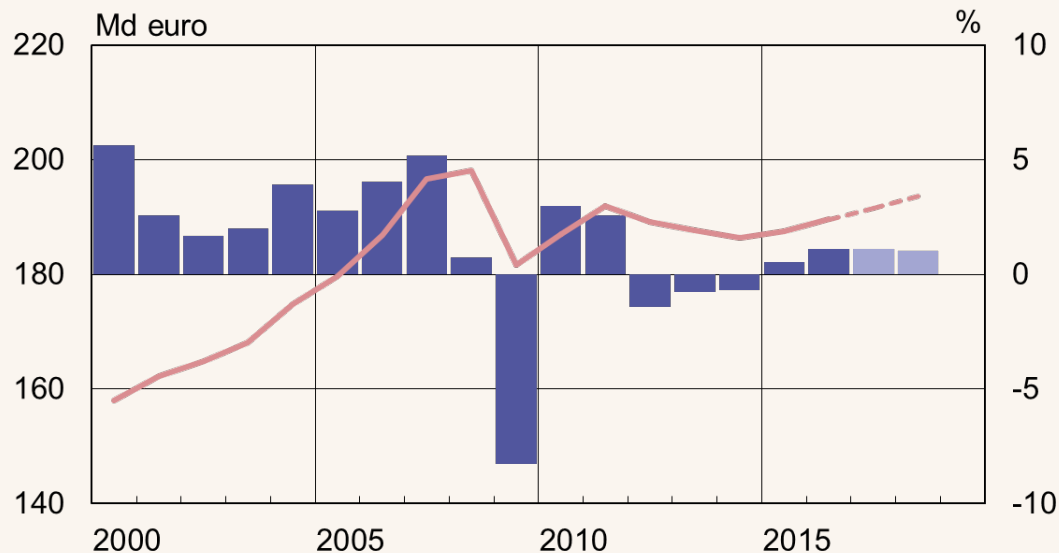


Ekonomiska utsikter för Finland



Vi lämnar en långvarig recession bakom oss

- Procentuell förändring från föregående år (höger skala)
- Till referensårets (2010) priser (vänster skala)



Källor: Statistikcentralen och Finlands Bank.

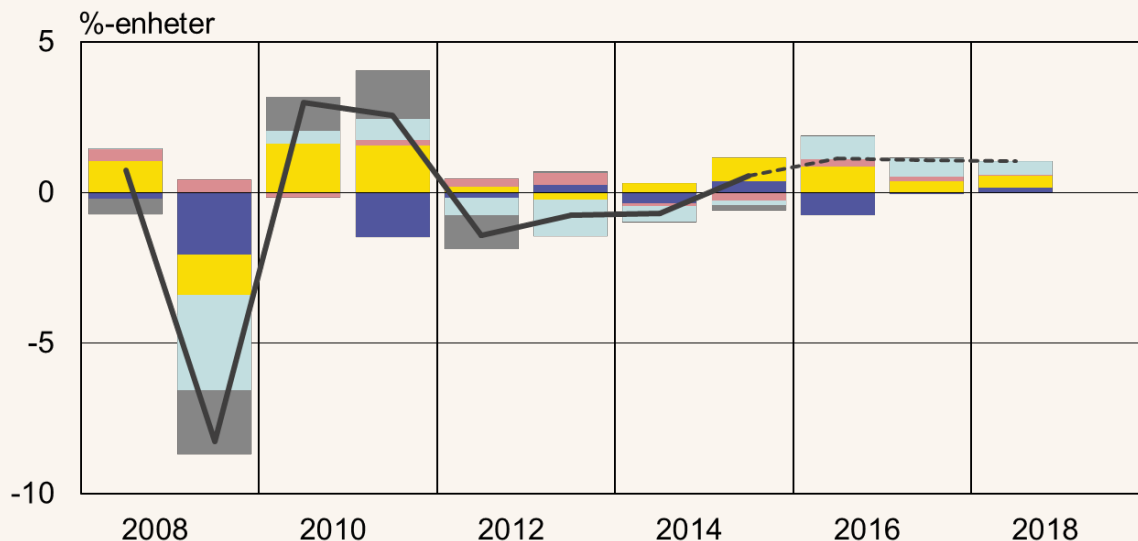
9 Jun 2016
bofbulletin.fi
24078 @E&T 3_2016

Real BNP, %		
	juni	december
2015	0.5	-0.1
2016f	1.1	0.7
2017f	1.1	1.0
2018f	1.0	



Tillväxten vilar på inhemsk efterfrågan

- Nettoexport
- Offentlig efterfrågan
- Förändring av lager och statistikfel
- Privat konsumtion
- Privata investeringar
- Procentuell förändring av BNP-volym



Diagrammet är endast riktgivande. Effekten av varje enskild efterfrågepost på BNP-tillväxten har beräknats på respektive posts volymökning och värdeandel året förut. Siffrorna för 2016–2018 är prognoser.

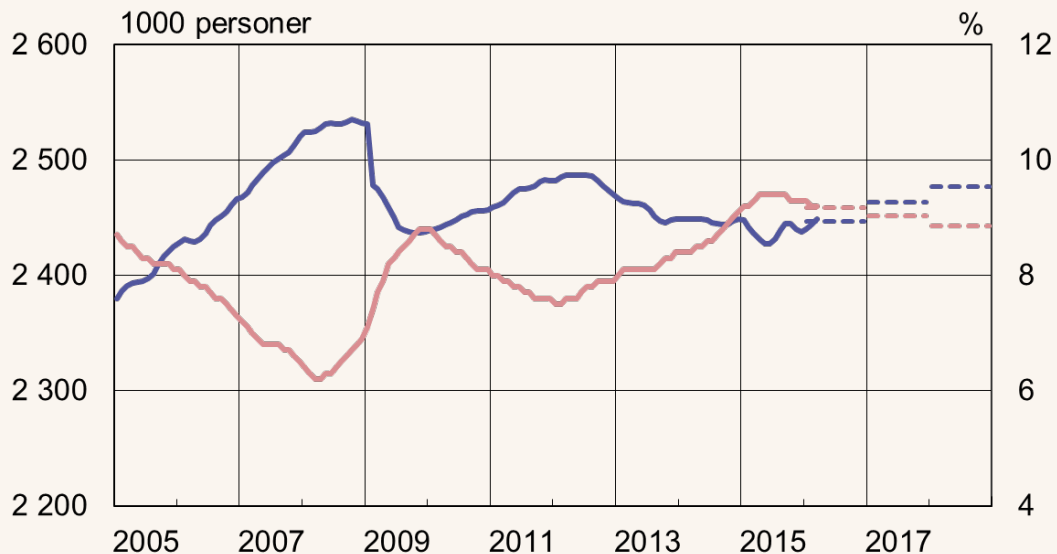
Källor: Statistikcentralen och Finlands Bank.

9 Jun 2016
bofbulletin.fi
20756 @Kontribuutio (se)



Stigande trend på arbetsmarknaden

- Antal anställda (vänster skala)
- Arbetslösheten (höger skala)



Antal anställda och arbetslöshetsgraden

	Antal anställda	Arbetslöshetsgraden
2015	2437	9.4
2016f	2447	9.2
2017f	2463	9.0
2018f	2477	8.9

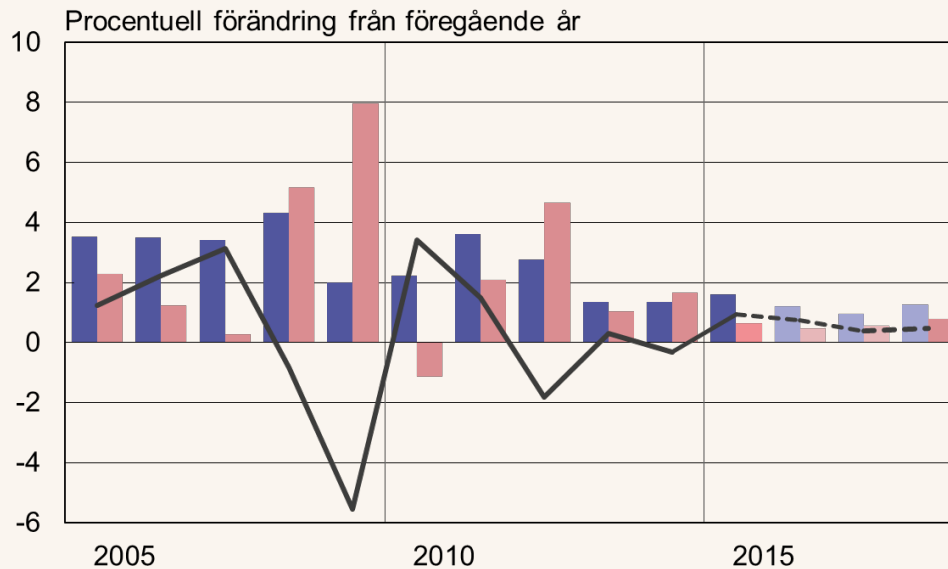
Källor: Statistikcentralen och Finlands Bank.

9 June 2016
 bofbulletin.fi
 26518@E&T_3_2016_trend(en)



Enhetsarbetskostnaderna stiger långsammare

■ Ersättning per anställd
 ■ Enhetsarbetskostnader
 — Produktivitet per anställd



Källor: Statistikcentralen och Finlands Bank.

9 Jun 2016
 bofbulletin.fi
 31717@E&T_3_2016

Ersättning per anställd och produktivitet, %		
	Ersättning per anställd	Productivitet
2015	1.6	1.0
2016f	1.2	0.7
2017f	0.9	0.4
2018f	1.3	0.5



Inflationen låg under en längre tid



Prisindex är härlett från hushållens konsumtionsutgifter.

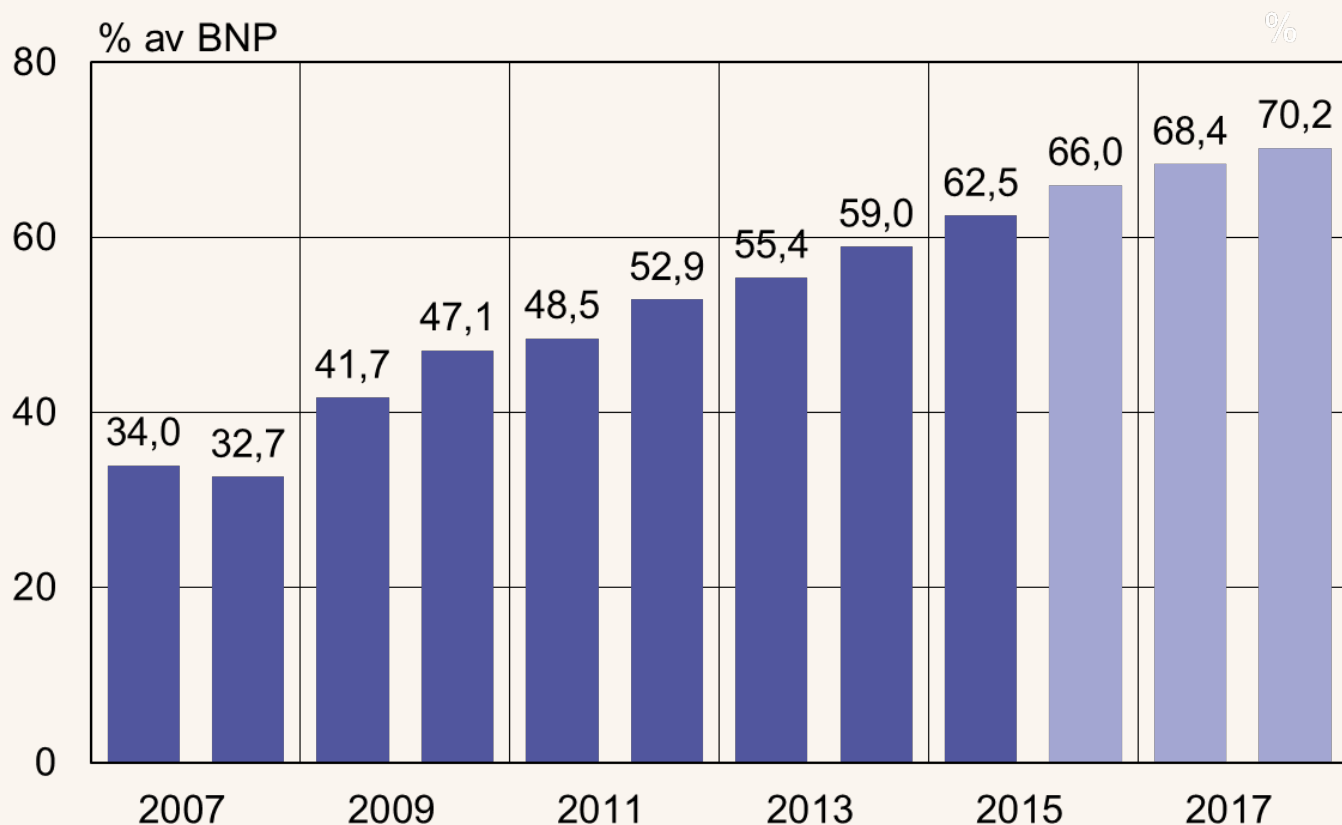
Källor: Eurostat och Finlands Bank.

31705@hintataso&inflaatio

HIKP, %		
	Finland	Euro-området
2015	-0,2	0,0
2016e	0,2	0,2
2017e	0,8	1,3
2018e	1,0	1,6



Den offentliga sektorns skuld fortsätter att växa – skuldkvoten stiger över 70 %



Källor: Statistikcentralen, Statskontoret och Finlands Bank.

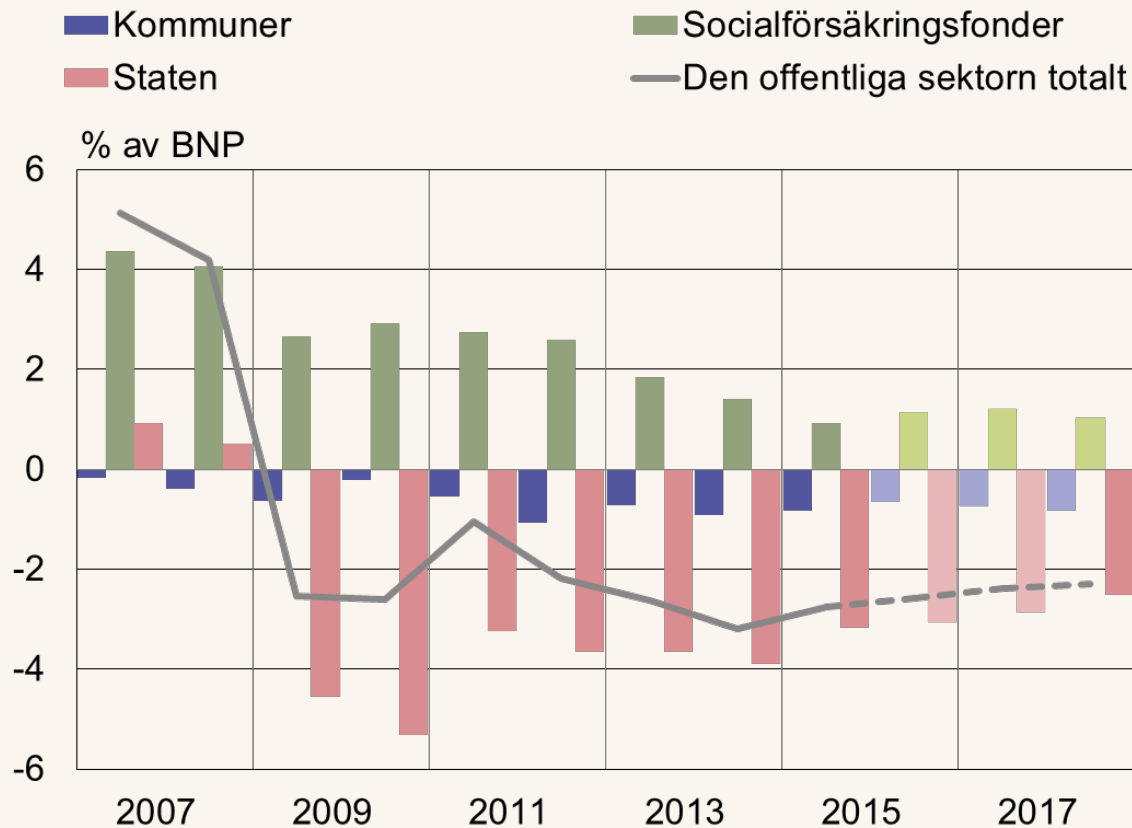
9 Jun 2016

bofbulletin.fi

24903@E&T_3_2016_velka_julkyht(en)



Underskottet i den offentliga sektorn krymper – ingen förändring i det strukturella underskottet



Källor: Statistikcentralen och Finlands Bank.

9 Jun 2016
bofbulletin.fi
24903@E&T_3_2016_luotonanto



Finlands ekonomi är på väg tillbaka till en tillväxtbana, understödd av inhemsk efterfrågan

- ***BNP-tillväxten är endast ca 1 % under 2016–2018.***
- ***Inflationen är låg under en längre period.***
- ***Läget på arbetsmarknaden blir bättre men arbetslösheten ligger kvar på en hög nivå.***
- ***Tillväxten vilar på konsumtion och investeringar – exportökningen är fortsatt svag.***
- ***Den dämpade utvecklingen inom industrin och stigande skuldnivåer väcker oro om hållbarheten i tillväxten.***



Tiden är nu inne för åtgärder som förbättrar tillväxtutsikterna

- Strukturreformer
- Åtgärder för att återställa kostnadskonkurrenskraften

Gynnsamma finansieringsförhållanden som stöder investeringarna

Förutsättningar för ekonomisk tillväxt



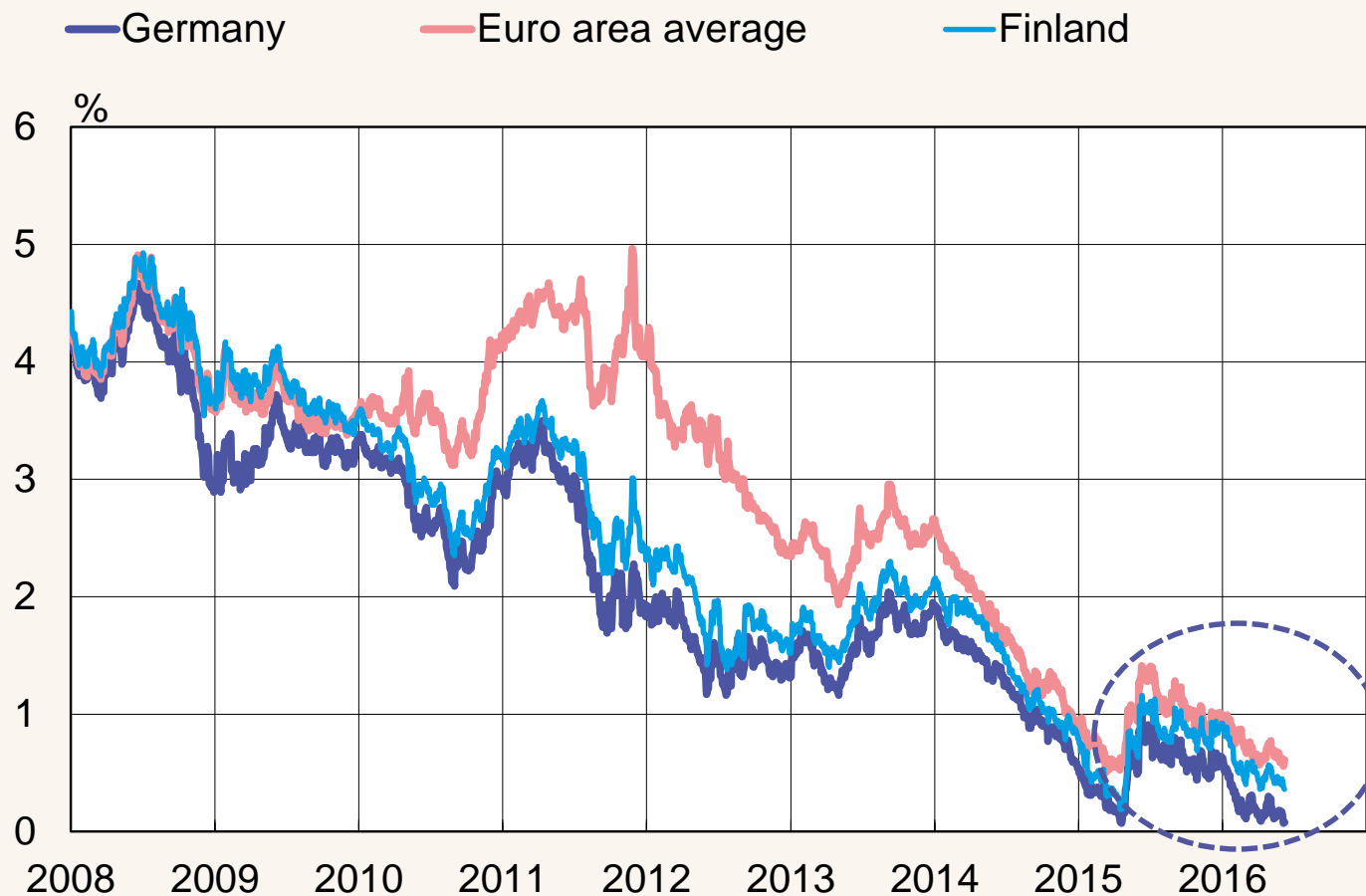
Tack!



Extras



Euroländernas långa statsobligationsräntor på låg nivå



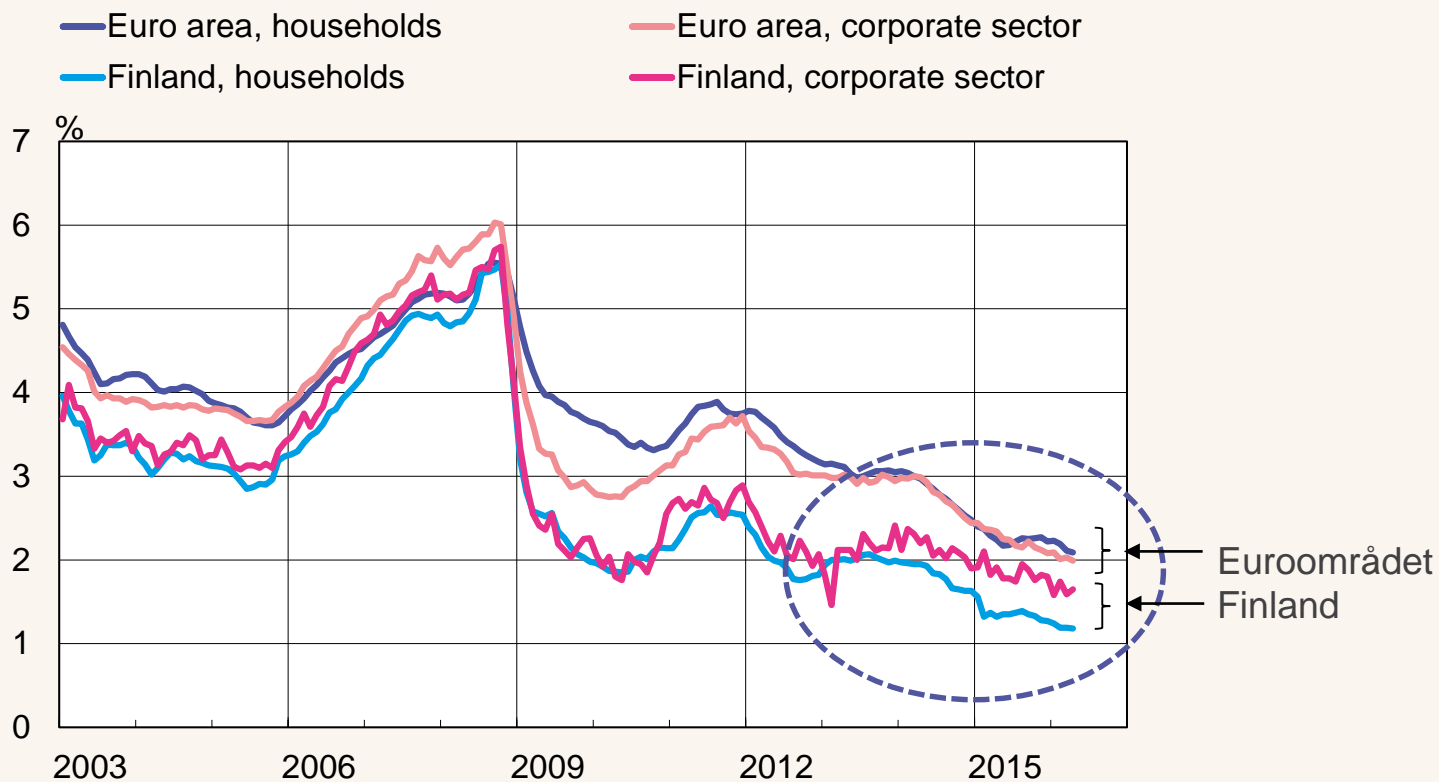
10-åriga statsobligationsräntor

Källa: Macrobond.



Lägre räntor på bankernas utlåning till hushåll och företag

Genomsnittsränta på nya lån

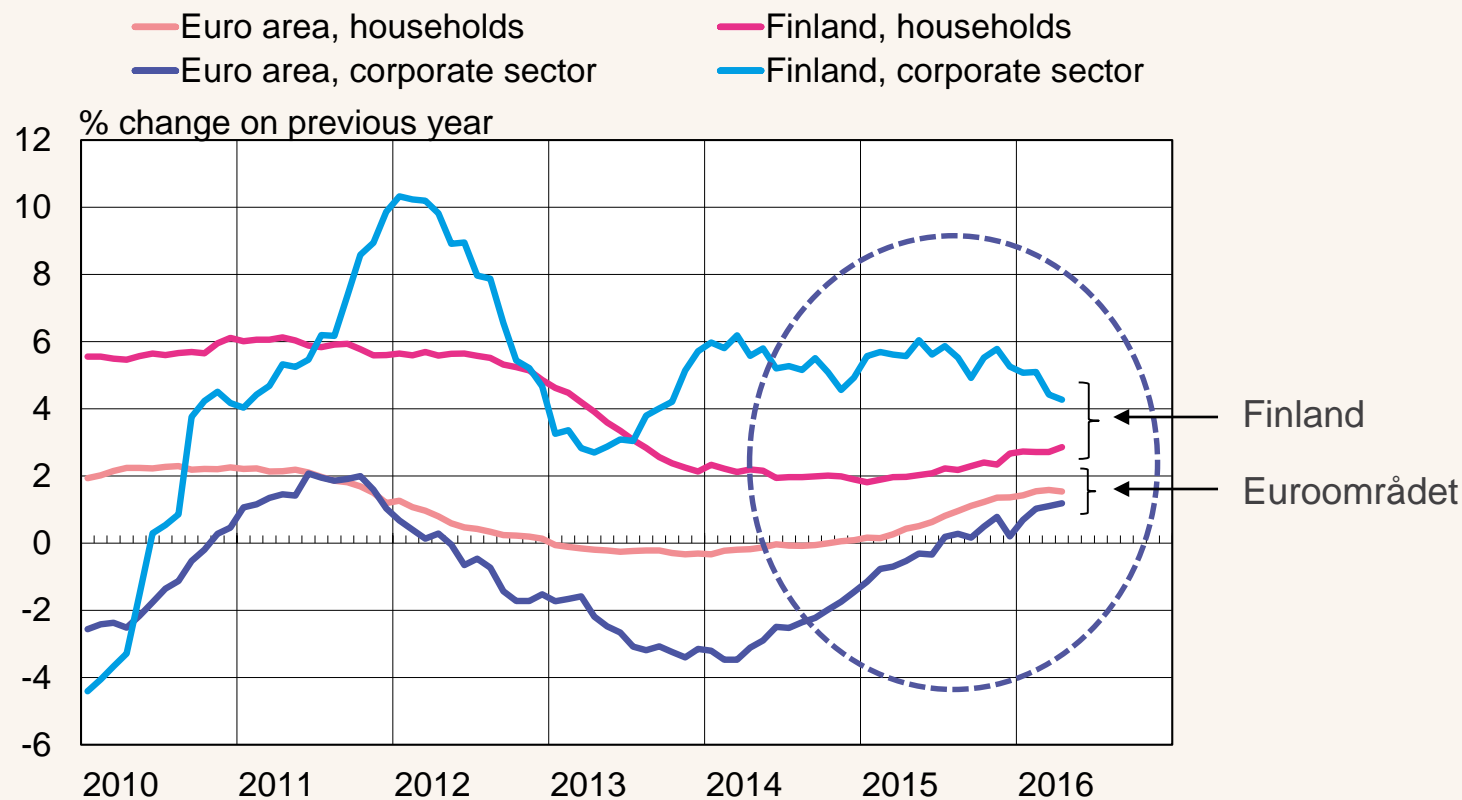


Källor: ECB och Macrobond.



Utlåningsökning i bankerna

Årlig ökning av utestående lån*

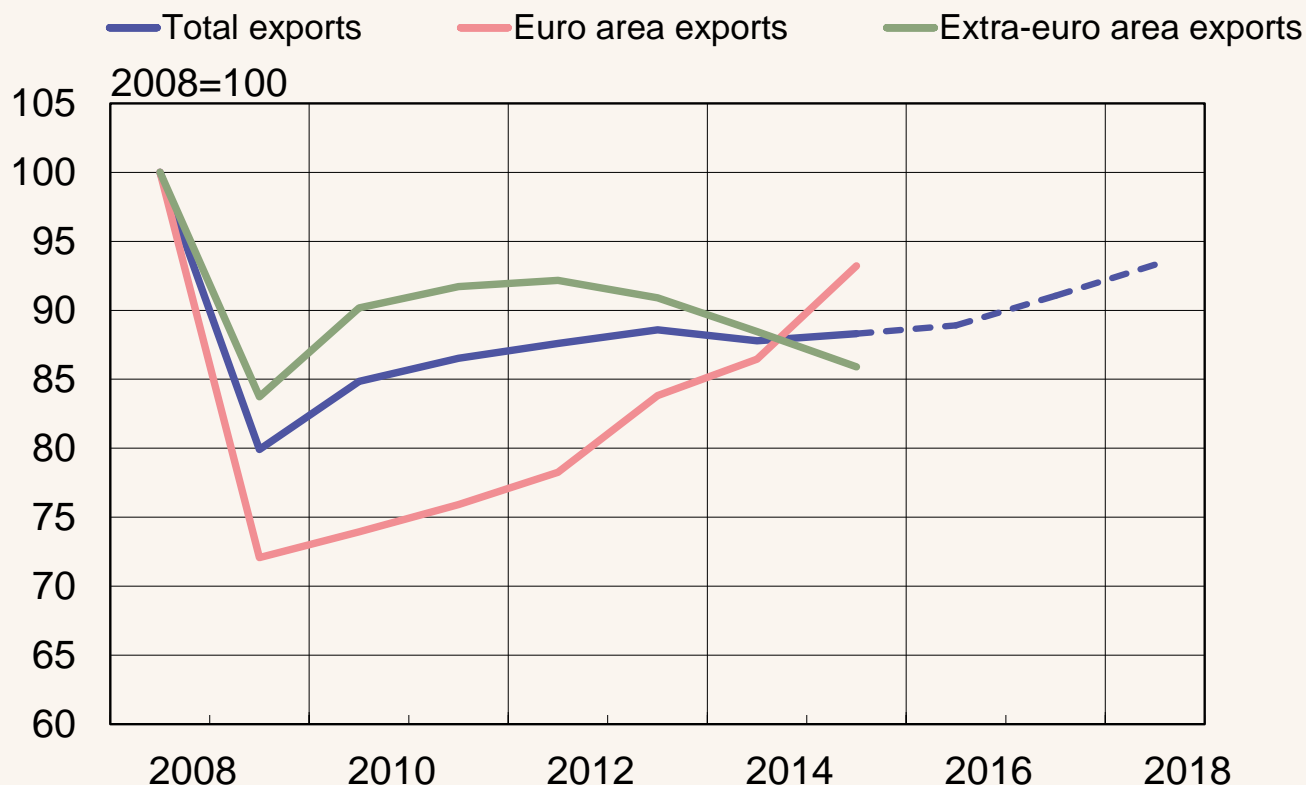


Justerad för överföringar i balansräkningen och värdepapperisering.
Källor: ECB och Macrobond.



Ökad export till euroområdet, minskad export till länder utanför euroområdet

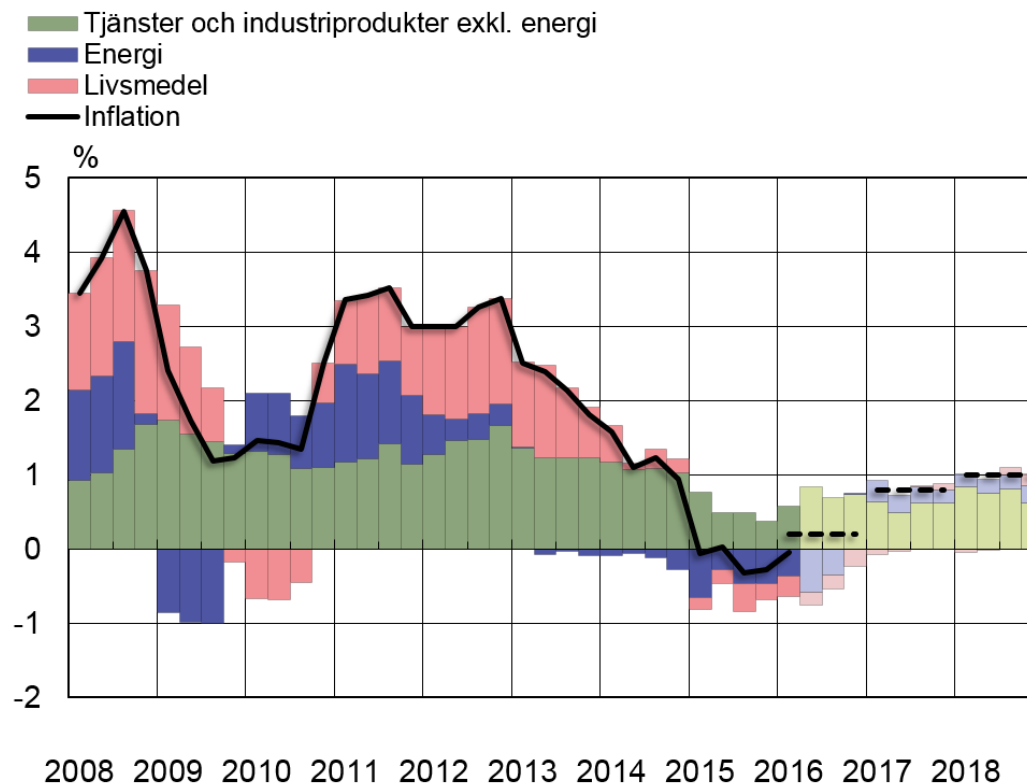
Varu- och tjänsteexportvolym



Källor: Finlands Banks beräkningar och Statistikcentralen.



Inflationen stiger sakta



2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018

Källor: Statistikcentralen och Finlands Bank.

31705@ET_2016_3_YKHlennuste



Riskerna i prognosen mer balanserade än tidigare

- *Den internationella omvärlden präglas alltjämt av nedåtrisker, framför allt för tillväxtekonomierna.*
- *Det politiska läget i USA och Storbritannien är en ytterligare osäkerhetsfaktor.*
- *Läget på den svenska bostadsmarknaden utgör en risk för det finansiella systemet i Finland.*
- *De största inhemska riskerna hänger samman med arbetsmarknadsläget, finanspolitiken och framstegen med strukturreformerna och produktivitetsutvecklingen.*



Saktar den ekonomiska tillväxten överlag av på lång sikt?



Risk för en längre period av dämpad ekonomisk tillväxt i Finland

- ***Produktivitetensökningen i Finland har varit svag***
 - *Delvis till följd av produktionsbortfall inom vissa högproduktiva sektorer, med ingen snabb återhämtning i sikte*
- ***Utsikterna dämpas också av befolkningsutvecklingen***
- ***Ett hot mot välfärdsstatens finansieringsunderlag***



Låg produktivitetsökning i utvecklade länder

Årlig arbetsproduktivitetsökning*, %

	1999– 2006	2007– 2013	2013	2014	2015	Prognos 2016
USA	2.4	1.1	0.3	0.5	0.3	-0.2
Japan	1.8	1.0	1.4	-0.4	0.1	0.4
Euroområdet	1.5	0.6	1.0	0.3	0.5	0.3

*) Real BNP per arbetade timmar.

Källa: Conference Board.

- **Är produktivitetsökningen fortsatt dämpad?**

